

ULRICEHAMNS
KOMMUN

Riktlinjer gällande mutor och bestickning för anställda och förtroendevalda i Ulricehamns kommuns förvaltning och bolag

Relationsfrämjande åtgärder förekommer i olika former inom näringslivet.

Det kan vara representation, festevenemang, idrottstävlingar, olika bonusarrangemang, nöjesresor, presenter eller sidoleveranser av varor eller tjänster.

I Sverige kan allt detta under vissa omständigheter klassas som muta enligt brottsbalken.

Den svenska mutlagstiftningen är sträng och i princip jämställs privat och offentlig sektor.

Demokrati, rättssäkerhet och effektivitet är grundläggande värden för all offentlig verksamhet.

ULRICEHAMNS KOMMUN

Syfte

Ulricehamns kommun arbetar på medborgarnas uppdrag och i deras intresse. Förtroendet för den offentliga förvaltningen fodrar att vi inte låter oss påverkas av ovidkommande önskemål eller hänsyn i vårt arbete. I dessa riktlinjer tydliggörs gränsdragningen mellan tillbörlig och otillbörlig förmån för medarbetare och förtroendevalda i Ulricehamns kommun och de kommunala bolagen. Riktlinjerna ska vara ett stöd för alla.

Muta och bestickning

Mutbrott begås när en arbets- eller uppdragstagare för sin egen eller annans räkning tar emot muta eller annan otillbörlig belöning för sin tjänsteutövning. Bestickning är att lämna, utlova eller erbjuda en otillbörlig belöning till arbets- eller uppdragstagare. Någon definition om vad som är otillbörligt finns inte i lagtext utan bestäms efter en samlad bedömning av alla omständigheter som har/är av betydelse i det enskilda fallet.

Exempel på förmåner som är tillbörliga:

- Enstaka befogade arbetsmåltider av vardaglig karaktär.
- Mindre varuprover eller enklare prydnadsföremål och minnesgåvor.
- Enklare uppvaktningar på födelsedagar eller vid sjukdom.

Exempel på otillbörliga förmåner är:

- Penninggåvor i kontanter, värdepapper och liknande.
- Penninglån på särskilt gynnsamma villkor.
- Borgensåtaganden eller skuldtäckning.
- Köpeskillning eller fordran, amortering eller ränta som efterskänks.
- Bonusarrangemang av olika slag t ex varuinköp eller flygresor och hotellvistelser om förmånen tillfaller den anställde och inte arbetsgivaren.
- Att förfoga över fordon, båt, fritidsbostad eller liknande för privat bruk.
- Helt eller delvis betalda nöjes- eller semesterresor.

Förenklat uttryckt kan den som tar emot eller begär en muta dömas för mutbrott och den som lämnar eller erbjuder en muta dömas för bestickning.

Straffet för mutbrott av normalgraden är böter eller fängelse i upp till två år. För grovt mutbrott gäller fängelse i mellan sex månader och sex år.

Straffet för bestickning av normalgraden är böter eller fängelse i högst två år. För grovt brott gäller fängelse i upp till sex år.

ULRICEHAMNS KOMMUN

Ett bra sätt att undvika svåra gränsdragningsproblem är naturligtvis att helt undvika att ta emot gåvor och förmåner. Detta kan ibland uppfattas som oartigt av givaren.

Den som har frågor vad som är en otillbörlig förmån eller gåva eller har fått ett erbjudande av någon utomstående bör ta upp detta med sin närmaste chef, som därefter kan föreslå åtgärder. Om förmånen bedöms som otillbörlig kommer arbetsrättsliga åtgärder att vidtas och eventuell polisanmälan göras.

Misstänker du som anställd att någon inom kommunen är utsatt för/tackar ja till muta, ska du anmäla detta till närmaste chef, eller dennes chef.

Källa:

<http://www.institutetmotmutor.se>

http://www.skl.se/vi_arbetar_med/demos/revision/korruption/om-mutor-och-jav-publication

ULRICEHAMNS KOMMUN

Nedan följer några situationer där påverkan ofta anses otillbörlig och det gäller att vara särskilt försiktig. **Observera** att detta endast är en exemplifiering på situationer där korruptionsbrott kan bli aktuella och inte någon uttömmande lista.

- **MÅLTIDER:** Två tullassistenter lät sig bjudas på mat och öl av stewarden på en färja. De fick även handla obeskattade varor. Tullassistenterna dömdes för mutbrott och stewarden för bestickning.
- **STUDIERESA, KURS OCH KONFERENS:** Ett byggföretag hade som tradition att regelbundet bjuda kommunaltjänstemän på båtresa till Helsingfors för att ”förkorta beslutsvägarna”. Resorna var huvudsakligen nöjesresor även om vissa studiemoment förekom. Representanter för byggföretaget dömdes för bestickning och kommunaltjänstemännen för mutbrott
- **GÅVA I SAMBAND MED HÖGTIDSDAG:**
  1. En tjänsteman på Naturvårdsverket fick en flaska whisky och en flaska konjak i 50-årspresent av ett företag som tillverkade kemiska bekämpningsmedel. Gåvan ansågs otillbörlig och tjänstemannen dömdes för mutbrott.
  2. Ett kommunalråd uppvaktades på sin 60-årsdag med ett presentkort på 1000 kr från ett i kommunen verksamt privat byggföretag. Kommunalarrådet dömdes för mutbrott och direktören för byggföretaget dömdes för bestickning.
- **TESTAMENTSFÖRORDNANDEN I SAMBAND MED VÅRD:** En person från hemtjänsten tjänstgjorde hos ett äldre par och fick veta att hon satts in som testamentstagare till halva kvarlåtenskapen. Eftersom hon var medveten om att hon fanns med i testamentet och var närvarande när testamentet skrevs på, dömdes personen för mutbrott och hennes del i testamentet förverkades.
- **TJÄNSTER:** En byggnadsinspektör dömdes för mutbrott efter att ha fått arbeten utförda på sin privata fastighet av ett byggföretag som var engagerat i kommunala projekt där inspektören var kontrollant.
- **RABATTER OCH LÅN:** Ett företag erbjöd arbetstagare som beställde varor för mer än ett visst belopp för sin arbetsgivares räkning en freestyle som var värd 298 kr. Företagets representanter dömdes för bestickning.
- **ÖVRIGA ERBJUDANDEN:** Det kan förekomma att anställda eller förtroendevalda i kommunen får erbjudanden i tjänsten om att fritt eller till subventionerat pris delta i olika evenemang på fritiden. Det kan vara fråga om att resa, att låna en sportstuga/segelbåt eller aktiviteter som t ex golftävlingar, hockey- eller fotbollsmatcher. Tacka **ALLTID** nej till sådana erbjudanden.
Olika slags bonuserbjudanden såsom flygbonuspoäng för tjänsteresor och liknande skall endast användas i tjänsten.